

SKAIDROJOŠS APRAKSTS I VISPĀRĪGĀ DAĻĀ

Baznīcas jumta seguma nomaiņas projekts izstrādāts pēc pasūtītāja Krustpils evaņģēliski luteriskās draudzes projektēšanas uzdevuma, pamatojoties uz apsekošanu un uzmērījumiem uz vietas, un saskaņā ar LR normatīvo aktu prasībām un citu normatīvo aktu prasībām. Celtnie ietilpst valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi Nr. 6308 - "Krustpils pils un luterāņu baznīcas apbūve".

Ēka ir III GRUPAS būve, kas uzcelta 1820. gadā. Esošais lietošanas veids - 1272 – baznīca. Zemes gabala platība ir 12899 m². Ēkai ir 2 virszemes stāvi un zvana tornis. Zem daļas no ēkas izvietots pagrabstāvs. Ēkas kopējais apbūves laukums – 713.90 m², būvtilpums - 10132 m³, kopējā platība – 1059.30 m². Ēkā paredzēts uzturēties vairāk kā 100 cilvēkiem. Ēkas uguns noturības pakāpe U3.

Pirms projekta izstrādāšanas veikta ēkas jumta stāva un konstrukciju uzmērīšana. Baznīcas jumtam 2018.gadā veikta jumta konstrukciju apsekošana un arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija (autori arhitektoniskās izpētes grupa AIG).

Projektā izstrādātas : I arhitektūras daļa, arhitektūras risinājumi - fasādes; II būvkonstrukciju daļa – jumta būvkonstrukcijas, III - darbu organizēšanas projekts.

CELTNES BŪVVĒSTURE.

Dokumentos Krustpils draudze minēta jau no 1457. gada (pirms reformācijas), taču ziņas par dievnama pastāvēšanu sākot ar 17.gadsimtu cieši saistītas ar netālu esošās Krustpils pils īpašnieku fon Korfu dzimtu. Livonijas Korfi jau agrāk bija pārgājuši lutertībā un nepakļāvās kontrreformācijai arī tad, kad Latvijas austrumu daļa bija Polijas pakļautībā.

Sākotnēji celtas koka baznīcas -1618., 1621., 1637. un vēlreiz 17.gs. vidū, bet tās nodegušas.

Pirmo mūra baznīcu uzcel **1686.gadā**. To sāk būvēt kā futlāri ap veco koka baznīcu, kuru nojauc pabeidzot jauno celtni. No 17.gs. celtnes līdz šodienai saglabājusies **torņa mūra daļa**.

1820. gadā pabeigta jaunā mūra baznīca, kuras būvdarbus vadījuši mūrnieks N. H. Bardoviks un namdaris M. Kardels. Tornim uzlikta apzeltīta vara bumba ar gaili galā, taču celtnes iesvētīšana notika tikai **1824.** gada 29. jūnijā.

Celtnie vairākas reizes remontēta - **1848., 1868.** un **1874.** gadā, bet kopumā saglabājusi sākotnējo izskatu līdz šodienai.

1922. gadā atjaunoti 6 logi. Kad pēc 1.pasaules kara tika izzagti logu stikli, rūtis pārtaisīja sīkāka dalījuma no 24 rūtīm iznāca 98.

1926.gadā uzklāts jauns skārda jumts Daugavas pusē, nākamajā gadā arī otrā pusē. Ap šo gadu veikts torņa remonts, tika atjaunota altārsētiņa un kancele, izgatavoti jauni soli. Šis jumta segums vairākas reizes pārkrāsots un remontēts (1957.g., 1968.g., 1983.g., 2003.g.).

2014.gadā veikta baznīcas tehniskā apsekošana (autors būvinženieris J.Korņejevs).

2016./17. gadā atjaunots zvana torņa jumta segums, nomainīta arī bojātā daļa no torņa jumta koka konstrukcijām. Jumta ieseguma materiāls – rūpnieciski krāsots RUKKI skārds ar Prural pārklājumu sarkanbrūnā tonī (RR29).

2018.gadā veikta pirmsprojekta izpēte - izstrādāts Jumta tehniskā apsekošanas atzinums un arhitektoniskā apsekošana (Arhitektoniskās izpētes grupa arhitektes D.Lēvaldes vadībā).

**2018.gadā izstrādāts būvprojekts “Baznīcas jumta seguma pārbūve”, kas
finansiālu grūtību dēļ netika nodots ekspertīzei un netika saskaņots būvvaldē.**

II ARHITEKTŪRAS DAĻA

APJOMS. Baznīcas celtnes apjoma proporcijas smagnējas. Divslīpu jumtu austrumu galā noslēdz slīpa jumta plakne, kurā izbūvēts gala ieejas frontons ar divslīpu jumtu. Zvanu tornis ar augsto mūra stāvu piešķir dievnama apjomam vertikālu akcentu, kas iezīmējas arī pilsētas labā krasta siluetā. Projektā paredzēts saglabāt esošo baznīcas jumta apjomu.

PLĀNOJUMS. Saglabājams esošais dievnama plānojums. Uzeja uz zvanu torni un dievnama bēniņiem no kāpnēm.

FASĀDES. Dievnama sienas šī projekta ietvaros netiek remontētas.

JUMTS. Projektā paredzēts saglabāt, restaurēt, remontēt nesošās jumta koka konstrukcijas un jumta seguma dēļu klāju. Prognozējamās protezējamo koka konstrukciju vietas un savienojuma mezglu risinājumus skatīt BK rasējumos.

Projektā paredzēts nomainīt esošo bojāto skārda segumu ar rūpnieciski krāsotu (sarkanbrūnā tonī RR29) lokšņu skārda segumu ar poliestera pārklājumu. Jumtam vēsturiski nav bijušas izbūvētas ūdens notekcaurules, sniega barjeras. Arī šajā seguma nomaiņas projektā nav paredzēts tās izbūvēt. Pie esošā dūmvada (esošajā vietā) izbūvēt jumta lūku ar stacionārām kāpnēm bēniņos. Jumta ventilācijai pie jumta kores (jumta ziemeļu pusē) izbūvēt skārda aeratorus ($d=18\text{ cm}$, solis 4 m).

Pirms jaunā seguma ieklāšanas pārmūrēt dūmvada daļu virs jumta ar sarkanajiem dūmvadu ķieģeļiem.

UGUNSDROŠĪBA.

Visas jumta koka nesošās konstrukcijas piesūcināt ar antiseptikas un uguns aizsardzības līdzekļiem.

Dūmvadus bēniņu telpā balsināt visā augstumā līdz jumta korei.

Būvprojekta vadītāja

Dace Lukšēvica

2023.gada 12.decembrī.